

nings Auspicer. Heller ikke vides det, at der i de gjældende Bestemmelser skulde foreligge Noget, der kunde give Anledning til, at Examenkommissionen skulde gjøre sig skyldig i en saa grundig Misforstaaelse af sin Pligt, som den i Kommissionsbetænkningen antydede. Den er stillet frit lige overfor Skolerne, og har 'at paase, at den Examinand, der efter de gjældende Bestemmelser ikke er kvalificeret til at bestaa Examen, afvises, og ved Sagttagelse heraf at virke hen til, at Skolerne give en formaals-tjenlig Undervisning. Ved Examenbedømmelsen at tage andre Hensyn, ligger udenfor Kommissionens Kompetence.

Den i Kommissionsbetænkningen omhandlede Banfelighed ved at finde Medlemmer til Examenkommissionen, der for alle Examenfagene skulde bestaa af tilstrækkelig kyndige til at afgive en retfærdig Bedømmelse, er formentlig ikke af væsentligere Betydning. Der vil vel kunne findes Mænd, der ville kunne tilegne sig det ikke tynderlig omfattende Stof, forsaavidt den fornødne Kyndighed for enkelte Fags Bedkommende ikke alt er tilstede; Tilværelsen heraf bliver derhos en Hovedopgave for de Paagjældende. Som et væsentligt Fortrin ved en fast Examenkommission skal det nævnes, at dens Medlemmer ville have langt større Leilighed til at opnaa Ovelse i paa dette Omraade sikkert at bedømme, hvad Examinanden virkelig kan, end de i Kommissionsbetænkningen foreslaaede veglende Censorer. Det skal endnu fremhæves, at der opnaaes større Sikkerhed for ensartet Bedømmelse ved en fast Examenkommission end ved veglende Censorer, hvortil kommer, at Kommissionens Medlemmer have Leilighed til at lære de forskellige Lærere og deres Examinationsmaade nøie at kjende og ville have større Autoritet til at stride ind, dersom Misligheder skulde finde Sted ved Examinationen, end den, der kan ventes naaet ved Kommissionens Forslag.

Efter det foran Fremsatte skjønnes der ikke at være Anledning til at gaa ind paa Kommissionens Forslag angaaende udelukkende Afholdelse af Styrmandsexamen ved en Statskole og den i Forbindelse dermed staaende Ophævelse af den nuværende Examenkommission.

Hvad dernæst iøvrigt den af Kommissionen foreslaaede Oprettelse af en Statsnavigationsskole og Ophør af Statsunderstøttelse for andre Navigationskoler angaar, skal det bemærkes, at en saadan Foranstaltning vil medføre et væsentligt Brud paa den nuværende Ordning af Navigationsundervisningen og de Principer, der hidtil ere

fulgte ved Bevillingen af Understøttelse til den nævnte Undervisning. Det foreslaaede Systemstifte er af saa indgribende Natur, og slutter sig saa lidt til det Bestaaende, at det alt paa Grund heraf er betænkligt at indføre det, og navnlig paa engang, hvorved de bestaaende Forhold pludselig vilde blive forrykkede saavel for Skolerne, som for dem, der skulde benytte dem.

Det er derfor taget under Overveielse, om ikke de stedfindende Mangler, med Bevarelse af Hovedtrækkene i den nuværende Ordning, maatte kunne afhjælpes paa en lempelig Maade og med behørig Hensyntagen til de bestaaende Forhold, og er der herved taget Hensyn til følgende:

Et Hovedhensyn ved Anvendelsen af Understøttelsesbevillingen til Navigationsvæsenet har været, at Sømanden saavidt muligt i sin Hjemstavn skulde kunne finde den til hans theoretiske Uddannelse fornødne Beledning og Undervisning, og at Staten derfor burde støtte Navigationskolerne paa Steder her i Landet, hvor der fandtes en større Befolkning af Sømandsstanden. Helt at bryde hermed er formentlig ikke tilraadeligt. Ved den nuværende Ordning, hvor Sømanden i Reglen finder en Navigationskole i sin Hjemstavn eller dens Nærhed, vil han under Examenforberedelsen ofte kunne finde Støtte hos Slægt og Venner, og vil være i vante Forhold. Den mindre Skole vil derhos bedre end den store, paa Kursusundervisning anlagte Skole kunne passere Undervisningen efter Elevens Standpunkt, der i Reglen er høist forskjellig hos de Stolen søgende Elever. At de nævnte Omstændigheder have særlig Betydning her, fremgaaer formentlig af, at et overveiende Antal Navigationskoleelever efter en for Aarene 1881—88 foretagen Dpgjørelse er blevet forberedt ved Skoler i deres Hjemstavn.

Ophøret af Statsunderstøttelse, direkte eller indirekte, til andre Navigationskoler end Statskolen og udelukkende Afholdelse ved denne af Examen vil efter al Sandsynlighed gjøre det umuligt i alt Fald for de fleste private Navigationskoler at bestaa, og vil paaføre flere af dem betydelige Tab. Hertil bør der ved Omordningen tages Hensyn, forsaavidt saadant er foreneligt med Diemedet. Endvidere bør det komme i Betragtning, at Udelukkelse af al Konkurrence, der tør antages at ville blive den sandsynlige Følge af den af Kommissionen foreslaaede Ordning, næppe kan anses for ønskelig.

Som en Mangel ved Ordningen efter Kommissionens forslag skal det endnu nævnes, at Kontrollen med Statskolen, da der efter